

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΝΙΚΟΛΑΪΔΟΥ

Η ΧΡΟΝΙΑ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ ΜΑΣΚΕΣ

ΕΝΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ
ΣΤΟΝ ΚΑΙΡΟ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ

εκδόσεις
**Μιχαήλ
Σιδερη**

Προλογικό σημείωμα

Όλοι οι χαρακτήρες που εμφανίζονται στο μυθιστόρημα είναι προϊόντα μυθοπλασίας. Μυθοπλαστικές είναι και οι καταστάσεις που οι χαρακτήρες βιώνουν, παρόλο που έχει καταβληθεί σημαντική προσπάθεια πιστότητας ως προς τον χώρο και τον χρόνο πραγματικών γεγονότων που το 2020 συνέβαιναν γύρω και πέρα από τους χαρακτήρες. Κάθε άλλη τυχόν απόκλιση από επιστημονικά δεδομένα και αντικειμενικά γεγονότα συνέβη εκ παραδρομής ή από άγνοια, παρά την εντατική προσπάθεια διαδικτυακής έρευνας που καταβλήθηκε για να μη συμβεί αυτό, και στο πλαίσιο αναζήτησης της υποκειμενικής αντίληψης των μυθοπλαστικών χαρακτήρων για τις καταστάσεις που ατομικά βιώνουν μέσα σε όσα συλλογικά ζήσαμε το 2020.

Το όνομα του τηλεφωνικού κέντρου της Ε.Ε. για τους πολίτες και η ακριβής χωροθέτησή του στην πόλη των Βρυξελλών έχουν σκοπίμως παραποιηθεί. Όσα λαμβάνουν χώρα εκεί, συμπεριλαμβανομένων των πρακτικών διαχείρισης της επικοινωνίας με τους πολίτες, είναι, όπως και στο υπόλοιπο μυθιστόρημα, μυθοπλαστικά και καμία σχέση δεν έχουν με πραγματικά πρόσωπα και καταστάσεις. Οι αναφορές στην ευρωπαϊκή νομοθεσία προέρχονται από την επίσημη διαδικτυακή πύλη της Ε.Ε. και είναι κατά το δυνατόν ακριβείς όσον αφορά το χρονικό διάστημα αναφοράς του μυθιστορήματος σε αυτές.

Η κρουαζιέρα στον Ειρηνικό κατά το ξέσπασμα της πανδημίας είναι εμπνευσμένη από πραγματικά περιστατικά, η πλη-

ροφόρηση επί των οποίων προέρχεται αποκλειστικά από διαδικτυακή έρευνα της σχετικής ειδησεογραφίας και των μαρτυριών που οι επιβάτες του πλοίου δημοσιοποίησαν κατά το διάστημα εκείνο και αργότερα στα ΜΜΕ και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Αυτό συμβαίνει αποκλειστικά στο πλαίσιο εντός του οποίου η τέχνη μπορεί να αντλεί την έμπνευσή της από τη ζωή. Ωστόσο, όσα εκτυλίσσονται κατά τη διάρκεια της κρουαζιέρας του μυθιστορήματος αλλά και τα πρόσωπα και οι καταστάσεις που εμπλέκονται σε αυτήν, είναι εξ ολοκλήρου μυθοπλαστικά, συμπεριλαμβανομένων των επωνυμιών του κρουαζιερόπλοιου και των επιμέρους εγκαταστάσεών του, και ουδεμία σχέση έχουν με πραγματικά πρόσωπα και καταστάσεις.

Πρόσωπα και καταστάσεις που σχετίζονται με το νοσοκομείο αναφοράς για τον κορωνοϊό, το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, τα αστυνομικά σώματα της Ελλάδας και του Βελγίου, συμπεριλαμβανομένων των πρακτικών ανάκρισης και εξιχνίασης ή διαχείρισης υποθέσεων που ακολουθούν, καθώς και ό,τι αφορά σε πλασματικής επωνυμίας εταιρείες τυχερών παιγνίων και κάθε άλλου επιχειρηματικού αντικειμένου, είναι επίσης καθ' ολοκλήρου μυθοπλαστικά. Οποιαδήποτε τυχόν ομοιότητα με πραγματικά πρόσωπα και καταστάσεις είναι και σε αυτές τις περιπτώσεις, όπως είναι και στο σύνολο του μυθιστορήματος, εντελώς συμπτωματική.

Οι τίτλοι των επιμέρους κεφαλαίων προέρχονται από τίτλους τραγουδιών με κατοχυρωμένα πνευματικά δικαιώματα επί αυτών από τους αντίστοιχους καλλιτέχνες, στις καλλιτεχνικές επωνυμίες των οποίων γίνεται αναφορά στο εκάστοτε κεφάλαιο, πλην του τελευταίου, όπου για λόγους εξυπηρέτησης της ανάπτυξης των χαρακτήρων δεν ήταν σκόπιμο να γίνει. Πρόκειται για τον Leonard Cohen.

Θερμές ευχαριστίες στον Χρήστο Κούντουρα, που ανέλαβε τον ρόλο του Ιδανικού Αναγνώστη, στον Νίκο Δίκα για τη βι-

βλιογραφία της αποδόμησης στην αρχιτεκτονική, στην Ελένη Ζώνιου και στις φίλες της στην Κρήτη για την εξοικείωσή που μου παρείχαν με την τοπική διάλεκτο και κουζίνα, στην Κατερίνα Ασημακοπούλου για όσες νομικές διευκρινίσεις της ζήτησα, στη Λιάνα, στη Θάλεια και στον Μάριο για τις χρήσιμες πληροφορίες που μου έδωσαν και στον Άρη που σταθερά με ανεχόταν όσο έγγραφα.

Είμαι ακόμα ευγνώμων για τη συγκλονιστική επιστολή του Στάθη προς τον Nick Cave, που δημοσιεύτηκε στο Red Hand Files τον Οκτώβριο του 2020, όταν η συγγραφή του παρόντος ολοκληρωνόταν. Χάρη στην επιστολή ενός αγνώστου προς ένα blog συνειδητοποίησα πως από εδώ έλειπε η παρακάτω αφιέρωση:

Σε όσους αισθάνονται πως η μουσική είναι ό,τι κοντινότερο υπάρχει σε προσευχή, επειδή δεν πιστεύουν σε τίποτα πέρα από τον άνθρωπο, ή όταν δεν ξέρουν σε τι να πιστέψουν πια.

Εγχειρίδιο προσανατολισμού του αναγνώστη

Προκειμένου να κάνει τις δικές του σκέψεις για την ανεύρεση του δολοφόνου και την επίλυση άλλων γρίφων, ο αναγνώστης μπορεί να βρει χρήσιμες τις ακόλουθες αναζητήσεις στο διαδίκτυο:

- Στο κεφάλαιο «Απρίλιος – Όταν ο άνθρωπος έρθει εδώ» τον επίσημο διαδικτυακό τόπο του Αρχαιολογικού Μουσείου Πέλλας, και συγκεκριμένα την ενότητα 1 – Καθημερινή ζωή, όπου μπορεί ν' αναζητήσει στο καρουζέλ φωτογραφιών τη φωτογραφία ψηφιδωτού που φέρει τη λεζάντα «Ψηφιδωτό δάπεδο με παράσταση του Διονύσου πάνω σε πάνθηρα. 325 - 300 π.Χ. Η κεντρική παράσταση με κυνήγι ελαφιού από ψηφιδωτό δάπεδο χώρου συμποσίων. 325 - 300 π.Χ.». <http://www.pella-museum.gr/explore/museum/enotita1/kathimerini-zoi>

- Στο κεφάλαιο «Μάιος – Περισσότερα νέα από το πουθενά» τους στίχους του τραγουδιού «More news from nowhere» των Nick Cave and the Bad Seeds από το DIG!!! LAZARUS DIG!!! του 2008, στον επίσημο διαδικτυακό τόπο του Nick Cave. <https://www.nickcave.com/lyric/more-news-from-nowhere/>

- Στο κεφάλαιο «Ιούλιος – Είναι το τέλος του κόσμου όπως τον ξέρουμε (και νιώθω μια χαρά)» διάφορους χάρτες των Κουφονησίων ειδικά και των Μικρών Κυκλάδων γενικότερα σε οποιονδήποτε διαδικτυακό τόπο παρουσιάζονται.

Περιεχόμενα

Ιανουάριος	
<i>Η κοίτη του ποταμού</i>	13
Φεβρουάριος	
<i>Καπνιστές έξω από τις πόρτες του νοσοκομείου</i>	48
Μάρτιος	
<i>Η σκάλα για τον Παράδεισο</i>	121
Απρίλιος	
<i>Όταν ο άνθρωπος έρθει εδώ</i>	194
Μάιος	
<i>Περισσότερα νέα από το πουθενά</i>	225
Ιούνιος	
<i>Κάτι είπες</i>	335
Ιούλιος	
<i>Είναι το τέλος του κόσμου όπως τον ξέρουμε (και νιώθω μια χαρά)</i>	367
Αύγουστος	
<i>Θέλεις περισσότερο σκοτάδι</i>	413

Ιανουάριος

Η κοίτη του ποταμού

1

Αγαπητό Call Europe,

Η σημερινή πτήση μου SF 3510 με τη Sky Fly, από τη Ζυρίχη προς τη Βαρκελώνη, ακυρώθηκε λόγω κακοκαιρίας. Ταξίδεψα τελικά πέντε ώρες αργότερα, με επόμενη πτήση. Αποζημίωση δεν μου έδωσαν για την ταλαιπωρία, ούτε καν κουπόνια για να πάρω έναν καφέ κι ένα σάντουιτς στο αεροδρόμιο, τις ώρες που περίμενα εκεί. Ποια είναι τα δικαιώματά μου και πώς μπορώ να τα διεκδικήσω; Υπάρχει πρόβλημα που η πτήση ήταν από χώρα που δεν είναι μέλος της E.E. για να λάβω την αποζημίωση; Θα έπρεπε ν' αποδείξω πως είμαι πολίτης της E.E. για να πάρω αποζημίωση και κουπόνια;

Ευχαριστώ εκ των προτέρων για την απάντηση,
Jacinto Luis Carpinteiro

Αγαπητέ κύριε Carpinteiro,

Σας ευχαριστούμε για το ερώτημά σας. Η πτήση σας όντως εντάσσεται στον εναέριο χώρο ο οποίος καλύπτεται

από τη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα δικαιώματα των επιβατών αεροπορικών μεταφορών, η οποία αφορά σε όλους τους επιβάτες, ανεξαρτήτως υπηκοότητας. Θα θέλαμε, ωστόσο, να θέσουμε υπόψη σας πως τα δικαιώματα αυτά διαφέρουν σε περίπτωση ακύρωσης και καθυστέρησης μιας πτήσης, όπως επίσης και ανάλογα με τον λόγο ακύρωσης μιας πτήσης. Η ματαίωση πτήσης λόγω κακοκαιρίας συμπεριλαμβάνεται στις περιπτώσεις ακύρωσης λόγω έκτακτων συνθηκών, στις οποίες ο αερομεταφορέας δεν έχει υπαιτιότητα, και δεν οφείλει αποζημίωση στους επιβάτες. Μπορείτε να ζητήσετε από τον αερομεταφορέα να παράσχει στοιχεία που να αιτιολογούν την ακύρωση και εάν η εξήγηση δεν σας ικανοποιεί, μπορείτε να απευθυνθείτε στις αρμόδιες εθνικές αρχές.

Ως προς την παροχή βοήθειας, παρακαλούμε να βρείτε στη διαδικτυακή πύλη Europra της E.E., στον παρακάτω σύνδεσμο, τι ακριβώς δικαιούσασταν και δεν λάβατε, ποιες είναι οι αρμόδιες εθνικές αρχές στην περίπτωσή σας, και τι μπορείτε να κάνετε, συμπληρώνοντας τις σχετικές φόρμες. Ωστόσο, δεδομένου ότι δεν διεκδικήσατε το συγκεκριμένο δικαίωμά σας κατά τον χρόνο αναμονής σας στο αεροδρόμιο και έχετε πλέον φτάσει στον τελικό προορισμό σας, η βοήθεια αυτή δεν μπορεί πλέον να σας παρασχεθεί.

Με εκτίμηση,
Call Europe

«Γράφεις πολλά και χάνεις χρόνο» μου λέει η Λίλια κοιτάζοντας όρθια πίσω από την πλάτη μου το απαντητικό μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας που έγραψα. Δεν είχα πάρει χαμπάρι πως ήταν εκεί. «Αρ-

κεί να τους παραπέμψεις στον σωστό υπερσύνδεσμο με δυο ευγενικές κουβέντες» συνεχίζει. «Μην ξεχνάς πως η εταιρεία πληρώνεται με το τεμάχιο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις απαντήσεις αυτές. Όσες περισσότερες απαντάς κάθε μέρα, είναι κέρδος».

«Τότε μήπως να τους γράφω να μη διστάσουν να επικοινωνήσουν ξανά αν έχουν περισσότερες απορίες, ή χρειάζονται διευκρινίσεις;» ρωτώ.

«Σε καμία περίπτωση. Αν το δεύτερο ερώτημα από τον ίδιο άνθρωπο αφορά στο ίδιο θέμα, δεν πληρωνόμαστε επιπλέον».

Και να σκεφτείς πως αυτό το ερώτημα ήταν από τα πιο εύκολα και συνηθισμένα που λαμβάνουμε – δεν χρειάστηκα χρόνο για να ψάξω την απάντηση.

Το επόμενο μείλ είναι στα γαλλικά. Προς το παρόν, απαντώ μείλ στα ελληνικά, τα αγγλικά, τα γαλλικά και τα γερμανικά και τηλεφωνήματα μόνο στα ελληνικά και τα αγγλικά. Στο τσατ και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης δεν με έχουν εισάγει ακόμα σε καμία γλώσσα.

*Αξιосέβαστοι λειτουργοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
Ποια είναι η νομοθεσία για την εισαγωγή καμήλων στην Ε.Ε.;*

Η εταιρεία μου παράγει τον αυθεντικότερο παστοურμά και μας ενδιαφέρει να μάθουμε τι ισχύει για την παραγωγή του στην Ε.Ε.

Ο Θεός ας σας ευλογεί, κι ας είναι μαζί σας.

Με θερμές ευχαριστίες,

Abd-El-Kader Akkari

Τώρα εδώ, εννοεί να τις εισάγει ζωντανές τις καμήλες ή σφαγμένες, τύπου παστουρμά; Να τον ρωτήσω για διευκρινίσεις; Καλύτερα να του απαντήσω και για τις δύο περιπτώσεις. Οι διευκρινίσεις είναι χρονοβόρες. Η δεύτερη απάντηση στο ίδιο ερώτημα δεν χρεώνεται ως ξεχωριστό τεμάχιο.

Αγαπτιέ κύριε Akkari,

Σας ευχαριστούμε για το ερώτημά σας. Στον παρακάτω σύνδεσμο της διαδικτυακής πύλης Euroρα θα βρείτε τη νομοθεσία της Ε.Ε. που αφορά στην εισαγωγή ζώων.

Επίσης, στον παρακάτω σύνδεσμο της ίδιας διαδικτυακής πύλης, θα βρείτε τη νομοθεσία της Ε.Ε. για τα τρόφιμα, που αφορά στα προϊόντα κρέατος.

Παρακαλούμε να δεχτείτε, αγαπτιέ κύριε, την έκφραση των ειλικρινών χαιρετισμών μας.

Call Europe

«Να τους λες και σε ποια Γενική Διεύθυνση υπάγεται κάθε θέμα, και τον αριθμό του νομοθετικού κειμένου, ειδικά αν δεν είναι κανονισμός αλλά οδηγία, για να μπορούν μετά να βγάλουν άκρη με την ενσωμάτωση στην εθνική νομοθεσία» παρατηρεί η Λίλια, που στο μεταξύ μ' έχει ξαναπλησιάσει αθόρυβα. «Ο ρόλος μας δεν είναι μόνο πληροφοριακός, αλλά και διδακτικός».

«Σε κανονισμούς τον παρέπεμψα» μουρμουρίζω ένοχα, ενώ φρω τ' ακουστικά μου για την εισερχόμενη κλήση που ακολουθεί.

«Call Europe» απαντώ. Δεν χαιρετώ, επειδή ακόμα δεν μπορώ να καταλάβω από τα στοιχεία της κλήσης στην οθόνη αν πρόκειται για κάποιον που έχει ζητήσει να συνομιλήσει στα ελληνικά ή στα αγγλικά.

«Καλνσπέρα» ακούω μια διστακτική γυναικεία φωνή στα ελληνικά. «Δεν ξέρω αν μπορείτε να με βοηθήσετε, σας πειράζει να μην πω το όνομά μου;»

«Πείτε μου, παρακαλώ, για τι πρόκειται».

«Θα ήθελα να μάθω σε ποια χώρα η νομοθεσία για τις υιοθεσίες είναι πιο βοηθητική. Δυσκολεύομαι να υιοθετήσω παιδί εδώ, και άκουσα πως σε κάποιες χώρες, στην Αρμενία για παράδειγμα, οι διαδικασίες είναι πιο εύκολες».

«Είστε μπροστά σε υπολογιστή;»

«Μάλιστα».

«Πληκτρολογήστε europa.eu/youreurope/citizens/family/children/adoption/. Εκεί θα βρείτε κάποιες γενικές πληροφορίες και απαντήσεις σε συχνά ερωτήματα. Από εκεί και πέρα, πράγματι θα πρέπει να το ψάξετε με τις εθνικές νομοθεσίες, δεν είναι αρμοδιότητά μας. Στον σύνδεσμο θα βρείτε τις αρμόδιες εθνικές αρχές για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο¹, δηλαδή τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και επιπλέον την Ελβετία, τη Νορβηγία, το Λιχτενστάιν και την Ισλανδία. Για την Αρμενία δεν μπορώ να σας βοηθήσω».

1 Ο Ευρωπαϊκός Οικονομικός Χώρος συγκεντρώνει τα κράτη-μέλη της Ε.Ε. και επιπλέον την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία σε μια εσωτερική αγορά που διέπεται από τους ίδιους βασικούς κανόνες.

Το παραπάνω ίσως και χάνω χρόνο, αλλά είπαμε, δεν πρέπει να είμαστε μόνο ενημερωτικοί, αλλά και διδακτικοί.

«Το Ηνωμένο Βασίλειο δεν περιλαμβάνεται στις χώρες που εξυπηρετείτε;»

«Βεβαίως. Σήμερα θεωρείται ακόμα κράτος-μέλος, αλλά και από το τέλος του μήνα, που θα ισχύει το Brexit, τα στοιχεία που σας υπέδειξα για τις αρμόδιες εθνικές αρχές θα είναι ακόμα ορατά στον κατάλογο και για το Ηνωμένο Βασίλειο, καθώς παραμένει στον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο».

«Μπορώ να έρθω να σας βρω στο γραφείο Call Europe της Αθήνας, αν χρειαστώ περισσότερη βοήθεια;»

«Έχετε καλέσει στις Βρυξέλλες. Εδώ είναι το κέντρο επικοινωνίας μας για όλες τις χώρες. Δηλαδή, από εδώ απαντώνται όλα τα τηλεφωνήματα και τα μείλ. Με τα τοπικά γραφεία δεν έχουμε συνεργασία, καθώς δεν υπαγόμαστε ακριβώς στον ίδιο φορέα. Όχι άμεσα, τουλάχιστον».

«Πολύπλοκο μου ακούγεται. Είστε από τη Θεσσαλονίκη, αλήθεια;»

«Πώς το καταλάβατε;»

«Το λ σας είναι κάπως τονισμένο. Σε κάθε περίπτωση, σας ευχαριστώ πολύ για τις πληροφορίες».

«Κι εγώ που μας κα -λλλ- έσατε».

Το επόμενο μείλ είναι ένα από εκείνα που δεν πληρώνομαι αρκετά για να απαντήσω. Και να έπαιρνα μισθό σαν αυτόν των ευρωπαϊκών, αντί του βελγικού ιδιωτικού τομέα, πάλι δεν θα πληρωνόμουν αρκετά.

Αγαπητή Ευρωπαϊκή Ένωση,

Ήρθε λοιπόν η στιγμή να σας αποχαιρετήσουμε. Επί 47 συναπτά έτη, προσπαθήσατε μάταια να χωρέσετε τις ίντσες μας στα εκατοστά σας, τις γυάρδες μας στα μέτρα σας, τις πίντες μας στα λίτρα σας και τις λίβρες μας στα κιλά σας. Σπαταλήσατε τα χρήματα που με δυσκολία κερδίζει κάθε έντιμος, σκληρά εργαζόμενος φορολογούμενος πολίτης της χώρας μου σε δείπνα με αστακούς και σαμπάνια για εσάς τους ίδιους, και σε βούτυρο στο ψωμί των πολιτών των χωρών της Ευρώπης που βαριούνται να δουλέψουν και αποφεύγουν να πληρώσουν τους φόρους τους. Κάποτε οι βάτραχοι σας χρησιμοποιήσαν για να μας υποχρεώσουν να παράγουμε τα φρούτα και τα λαχανικά που ήθελαν, στις ποσότητες που ήθελαν. Προσπαθήσατε να μας αναγκάσετε να αλλάξουμε το νόμισμά μας, του οποίου η ιστορία είναι τόσο βαριά όσο το χρυσάφι του. Αλλά ακόμα και μετά την ένδοξη εκείνη μέρα που σας είπαμε, και σε σας και σ' αυτούς, εκείνο το ΜΕΓΑΛΕΙΩΔΕΣ «up yours»², προσπαθήσατε να μας υποχρεώσετε να ανοίξουμε τα σύνορά μας και τα ταμεία μας για τους πολίτες της

2 «Up yours Delors» έλεγε το πρωτοσέλιδο της βρετανικής εφημερίδας The Sun την Πέμπτη 1η Νοεμβρίου 1990, έναντι του τότε Προέδρου της Ευρωπαϊκής Επιτροπής Jacques Delors, στο πλαίσιο του αυξανόμενου ευρωσκεπτικισμού του Κόμματος των Συντηρητικών της Μεγάλης Βρετανίας μετά την ομιλία της Margaret Thatcher, της 20ης Σεπτεμβρίου της ίδιας χρονιάς στο Κολλέγιο της Ευρώπης, στην πόλη Bruges του Βελγίου, η οποία έδωσε το έναυσμα να ξεκινήσει δημόσιος διάλογος στη Μεγάλη Βρετανία σχετικά με τις αρμοδιότητες που θα εκχωρούνταν στην Ευρωπαϊκή Ένωση στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης.

Ευρώπης, ισότιμα με τους Βρετανούς πολίτες. Προσπαθήσατε να μας πείσετε ακόμα και να τα ανοίξουμε για τους μετανάστες, λες και δεν έχουμε ήδη αρκετούς ανέργους και αστέγους να φροντίσουμε. Προσπαθήσατε να επιβάλετε στις επιχειρήσεις μας τον τρόπο παραγωγής των προϊόντων τους, λες και δεν ξέρουν μόνοι τους τι πρέπει να κάνουν, ή λες και δεν μπορεί το κράτος μας, το κυρίαρχο κράτος μας, ν' αποφασίσει μόνο του τι να κάνει γι' αυτό. Αλλά τώρα ήρθε η ώρα να πούμε αντίο ο ένας στον άλλον.

Το 2020 θα είναι μια ένδοξη χρονιά για το Ηνωμένο Βασίλειο. Καλή χρονιά και σε εσάς, και καλή τύχη!

Mike

«Έχεις πολλά μείλ για το Brexit εσύ;» ρωτώ τον Ρόρι δίπλα μου, αναγκάζοντάς τον να σπκώσει το κοκκινομάλλικο κεφάλι του από την οθόνη.

«Λιγότερα πανικόβλητα πανεπιστήμια, και πολύ λιγότερες πανικόβλητες επιχειρήσεις πια» μου απαντά. «Τώρα ξέρουν περίπου τι να περιμένουν. Αλλά έχω ακόμα αρκετά από πολίτες και κατοίκους. Από την 1η Φεβρουαρίου θα είναι όλο και λιγότερα σταδιακά, δεν συμφωνείς;»

«Μην αποσπάτε τους συναδέλφους σας από τη δουλειά τους» υπενθυμίζει ξερά η Λίλια, κοιτώντας μας αυστηρά από το γραφείο της, απέναντι.

«Σε έναν ευρωσκεπτικιστή που δεν ρωτά τίποτα, πρέπει να απαντήσω;» τη ρωτώ.

«Φυσικά. Είναι υποχρέωσή μας, και είναι και τεμάχιο» απαντά.

«Μήπως να εφαρμόσουμε τη Διαβάθμιση και να

το στείλουμε στη Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας, να το απαντήσουν αυτοί;» επιμένω.

«Να απαντήσεις, αλλά χωρίς να απαντάς» διευκρινίζει. «Η Διαβάθμιση είναι για εξαιρετικές περιπτώσεις, όχι για την απάντηση στον κάθε ευρωσκεπτικιστή».

Το πτυχίο Πολιτικών Επιστημών και το μεταπτυχιακό στις Ευρωπαϊκές Σπουδές βράζουν μέσα μου καθώς πληκτρολογώ. Οι βασικές ευρωπαϊκές αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας βρίσκονται μέσα στο ίδιο καζάνι με τους τρεις πυλώνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και με τα χρόνια της κρίσης, μετά το πτυχίο, που δούλευα από το πρωί μέχρι το βράδυ στη Θεσσαλονίκη στις πιο άσχετες με την επιστήμη που σπούδασα δουλειές, για ένα μηνιάτικο που δεν θα έφτανε καν για όσα ξοδεύει κάθε μήνα για τις μπύρες του ο κάθε Μάικ.

Αγαππé Mike,

Σ' ευχαριστούμε που μοιράστηκες τις σκέψεις σου μαζί μας. Ευχόμαστε, επίσης, μια Χαρούμενη Νέα Χρονιά για το 2020, με Υγεία και Αγάπη.

Call Europe

Σ' ένα τέταρτο σχολάω. Τα τελευταία μείλ ευτυχώς είναι εύκολα. Λίστα επικίνδυνων ηλεκτρικών συσκευών και λίστα επικίνδυνων για την ασφάλεια των παιδιών παιχνιδιών στο Σύστημα Γρήγορου Συναγερμού, από τη Γενική Διεύθυνση Προστασίας του Καταναλωτή. Λίστα τιμών των αυτοκινήτων σε κάθε κράτος μέλος, από τη Γενική Διεύθυνση Αντα-

γωνισμού. Λίστα εναρμονισμένων προτύπων των ιατρικών μηχανημάτων από τη Γενική Διεύθυνση Εσωτερικής Αγοράς. Λίστα κατηγοριοποίησης των απορριμμάτων σύμφωνα με την επικινδυνότητά τους για το περιβάλλον, από τη Γενική Διεύθυνση Περιβάλλοντος. Βγάζω πέντε τεμάχια σ' ένα τέταρτο. Αρκούν τόσα για σήμερα, πρέπει να έχω πιάσει τους ημερήσιους στόχους απαντήσεων. Προλαβαίνω να σκεφτώ και λίγο στο τελευταίο. Το όνομα του πολίτη που το στέλνει θα μπορούσε να ανήκει είτε σε Γερμανό είτε σε Αυστριακό, αλλά βάζω στοίχημα πως είναι Γερμανός. Δεν έχω εικόνα για τα συνολικά στατιστικά, δεν μας λένε, αλλά στα μηνύματα που απαντώ εγώ, τα ερωτήματα για το περιβάλλον προέρχονται κατά κύριο λόγο από τους Γερμανούς. Και δευτερευόντως από τους Σκανδιναβούς.

«Να φύγουμε μαζί;» με ρωτά ο Ρόρι. Ανακαλύψαμε πριν μια βδομάδα πως μένουμε στην ίδια γειτονιά.

Πριν προλάβω να απαντήσω, έχω γραμμή. Δι-στάζω αν πρέπει να την απαντήσω, μιας και το ωράριό μου έληξε, αλλά πάνω το ψυχρό γαλάζιο βλέμμα της Λίλιας από απέναντι. «Τεμάχιο» την ακούω να μου λέει με τα μάτια.

«Call Europe» απαντώ.

2

Κάτω από τα πόδια μας, εδώ που περπατάμε, στην

πλατεία de Brouckère³, υπήρχε κάποτε ένα ποτάμι, που τώρα πια μπορεί κανείς να δει μόνο στα προάστια της πόλης, ή έξω από αυτήν, αλλά τότε τη διέσχιζε. Το όνομά του είναι Senne για τους γαλλόφωνους, και Zenne για τους ολλανδόφωνους κατοίκους του Βελγίου. Για πολλούς αιώνες υδροδοτούσε και τις δύο κοινότητες με τον ίδιο τρόπο, όπως κι αν το αποκαλούσε η καθεμιά. Αλλά με τα χρόνια είχε γίνει ένας λασπερός σκουπιδότοπος, μια εστία μόλυνσης για τις αστικές γειτονίες. Κι έτσι, στις τελευταίες δεκαετίες του 19^{ου} αιώνα, τότε που όλες οι ευρωπαϊκές πόλεις προσπαθούσαν να εκσυγχρονιστούν –ρίχνοντας τα τείχη τους για να επεκταθούν, ή βάζοντας δημόσιες συγκοινωνίες, ή με άλλους τρόπους– το βρόμικο ποτάμι καλύφθηκε, δίνοντας τη θέση του, μεταξύ άλλων, σ' αυτή την απλόχωρη πλατεία. Την ίδια περίπου εποχή, και λίγο αργότερα, χτίστηκαν αυτά τα κομψά κτήρια γύρω της. Έναν αιώνα περίπου μετά, προστέθηκαν εκείνα τα ουδέτερα γυάλινα κτήρια.

Αρχές Δεκέμβρη, που η αδερφή μου η Βέρα και ο άντρας της είχαν έρθει για λίγες μέρες –εν μέρει για τουρισμό, εν μέρει για να δουν πώς την παλεύω με τη μετεγκατάσταση– μου είχαν πει μερικά πράγματα για την εξέλιξη της αρχιτεκτονικής της πόλης. Με έκαναν να δω την καινούργια μου πόλη με άλλο μάτι. Να προσέχω αυτά που περνούσαν σχεδόν απαρατήρητα στον δρόμο μου τον πρώτο μήνα.

3 Μεγάλη πλατεία στο κέντρο των Βρυξελλών.

Τότε πρόσεξα για πρώτη φορά πόσα γκράφιτι έχει εδώ στους δρόμους. Όχι σαν τα δικά μας τα συνθήματα και τις καλλιγραφικές επιγραφές και υπογραφές των καλλιτεχνών του δρόμου. Μιλάμε για πραγματική τέχνη. Απ' αυτήν που κανένας δεν τολμά να σβήσει επειδή του λερώνει τον τοίχο.

Χμ, ίσως με εξαίρεση εκείνο το τεράστιο πέος στο Saint-Gilles⁴, που το έσβησαν τελικά. Όμως η γυναίκα που αυνανίζεται στην Avenue Louise, εκεί πάνω από τα ακριβά καταστήματα της πόλης, φαίνεται πως τη γλίτωσε.

Το πιο ανατριχιαστικό είναι βέβαια εκείνο το δέντρο, μισό ξερό, μισό πρασινισμένο. Παλιομοδίτικο, μιας και είναι και παλιό γκράφιτι, άλλωστε. Το είχαν φτιάξει όταν βρέθηκε στο υπόγειο εκείνου του σπιτιού ο σκελετός ενός παιδιού, που το είχαν βασανίσει πριν το σκοτώσουν. Πόση ανάγκη έχουμε πάντα από κάτι λαμπερό για να καλύψει ένα βρομερό ποτάμι.

«Τι ήταν αυτό που έβλεπες στον υπολογιστή σου όσο με περίμενες;» ρωτώ τον Ρόρι. «Περίεργη ιστοσελίδα φαινόταν».

«Δεν έχεις ακουστά το Euro Lottery;» απορεί. «Είναι το μεγαλύτερο ευρωπαϊκό λαχείο. Αύριο

4 Το 2016 είχαν εμφανιστεί μυστηριωδώς μέσα σ' ένα βράδυ, σε κεντρικούς δρόμους των Βρυξελλών, στην Avenue Louise και στη γειτονία Saint-Gilles, τα γκράφιτι που αναφέρονται στο κείμενο, καθώς και άλλα παρόμοιου περιεχομένου. Γνωστός καλλιτέχνης του δρόμου αρνήθηκε την πατρότητα των γκράφιτι όταν ερωτήθηκε, και η ταυτότητα εκείνου που τα δημιούργησε παραμένει άγνωστη.

έχει κλήρωση. Συμμετέχει και το Βέλγιο στις χώρες που μπορείς να παίξεις. Δηλαδή όλοι μπορούν να παίξουν, δεν έχει σημασία η υπηκοότητα, ακόμα και διαδικτυακά. Το πρόβλημα είναι, αν τυχόν κερδίσεις, από πού θα πάρεις τα κέρδη σου».

«Δεν νομίζω να το έχουμε στην Ελλάδα» λέω διστακτικά, προσπαθώντας να ανακαλέσω στη μνήμη μου τυχόν διαφημίσεις ελληνικών λαχείων.

«Να εδώ απέναντι είναι το γραφείο τους στις Βρυξέλλες. Είναι το ίδιο που διαχειρίζεται και τα εθνικά τους λαχεία. Δεν έχει κλείσει ακόμα. Γιατί δεν ποντάρεις κι εσύ στην τύχη σου; Αύριο κληρώνει».

«Όχι, ευχαριστώ. Προτιμώ να ποντάρω στην τύχη μου κάνοντας αιτήσεις για προκηρύξεις θέσεων στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή».

«Τώρα σώθηκαν» καγχάζει. «Μπορεί σε δέκα χρόνια να είσαι ακόμα στο ίδιο γραφείο. Με εμένα δίπλα, αμίλητο πάνω από τον υπολογιστή μου, τη Σελίν στο πίσω γραφείο να βγάζει τις νευρώσεις της στους πολίτες που τηλεφωνούν, τον Λορέντζο να προσπαθεί να πείσει το αφεντικό να μειώσουμε τους ημερήσιους στόχους, και τη Λίλια να μετράει τα τεμάχια».

Απότομα στρέφομαι προς το μαγαζάκι με τα λαχεία. Ο παππούς μου έλεγε *αν θέλεις η τύχη να μπει στο σπίτι σου, άφηνε ένα παραθυράκι ανοιχτό*.

«Έχετε καμιά παροιμία οι Ιρλανδοί για την τύχη;» τον ρωτώ.

«Λέμε πως ένας καλός φίλος είναι σαν το τετράφυλλο τριφύλλι. Δύσκολο να τον βρεις, και είσαι τυχερός αν τον έχεις» μου απαντά χαμογελαστά.